

Informatyzacja w Głównym Urzędzie Miar – nowa jakość usług dla obywateli i przedsiębiorców w sprawach tachografów

Computerization in the Central Office of Measures – a new quality of service for citizens and businesses in tachograph matters

Weronika Biaduń, Michał Kolczyński, Karol Markiewicz, Anita Radwańska
Główny Urząd Miar

W artykule przedstawiono najważniejsze informacje, w tym założenia i cele realizowanego w Głównym Urzędzie Miar projektu pod nazwą „System informatyczny służący stworzeniu środowiska cyfrowego dla realizacji usług publicznych i zadań Głównego Urzędu Miar w sprawach tachografów – TRANS-TACHO”, współfinansowanego ze środków UE.

The article presents the most important information, objectives and assumptions of the project implemented in the Central Office of Measures called "IT system to create a digital environment for the implementation of public services and tasks of the Central Office of Measures in matters of tachographs – TRANS-TACHO", co-financed from EU funds.

Słowa kluczowe: system informatyczny, tachografy, środowisko cyfrowe
Keywords: IT system, tachographs, digital environment

Wprowadzenie

W dniu 3 sierpnia 2018 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o tachografach (Dz. U. poz. 1480), która objęła swym zakresem zagadnienia dotyczące tachografów cyfrowych i analogowych, dotychczas regulowane odrębnie w dwóch aktach prawnych – ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych oraz w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach.

Projekt wspomnianej ustawy był przedmiotem prac, powołanej w tym celu, grupy roboczej ds. tachografów przy Konsultacyjnym Zespole GUM ds. regulacji rynku, działającym na mocy decyzji Prezesa Głównego Urzędu Miar. W skład grupy roboczej weszli przedstawiciele podmiotów prowadzących warsztaty, producentów tachografów i ich elementów składowych oraz przedstawiciele Głównego Urzędu Miar, Ministerstwa Infrastruktury, Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego oraz Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A, jako podmiotu wydającego karty do tachografów cyfrowych.

Głównym celem projektowanej ustawy było dostosowanie, na poziomie minimum implementacyjnego, krajowych aktów prawnych do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 165/2014 z dnia 4 lutego

2014 r. w sprawie tachografów stosowanych w transporcie drogowym i uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych, odnoszących się do transportu drogowego.

Na Prezesa Głównego Urzędu Miar powyższa ustawa nałożyła szereg obowiązków, ze szczególnym uwzględnieniem postępowań, dotyczących spraw związanych z działalnością w obszarze tachografów. Tym samym, inicjatywa i pomysł na stworzenie dedykowanego systemu teleinformatycznego do obsługi ww. spraw były odpowiedzią na wprowadzone zmiany prawne, zapotrzebowanie przedsiębiorców, ale i pracowników Głównego Urzędu Miar, w celu efektywnego i nowoczesnego realizowania obowiązków ustawowych przez organy administracji publicznej.

Tło projektu

W Unii Europejskiej obowiązują jednolite przepisy regulujące czas pracy kierowców wykonujących przewozy, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Urządzeniami rejestrującymi dane,

dotyczące czasu pracy kierowców, są tachografy instalowane w określonych pojazdach. Stworzony system obejmuje szczegółowe wymagania techniczne dla tachografów i ich kontroli, wymagania dla przedsiębiorców prowadzących warsztaty, techników warsztatów oraz podmiotów ich szkolących. W Polsce istotną rolę w funkcjonowaniu systemu pełni Prezes GUM, który przy pomocy Głównego Urzędu Miar i terenowej administracji miar zajmuje się certyfikacją ww. osób, usług i wyrobów w obszarze tachografów, prowadzeniem rejestrów publicznych i ewidencji, organizacją egzaminów techników oraz działalnością informacyjną w tym obszarze.

Ponadto, w związku z planowanym objęciem od 2025 r. obowiązkiem instalacji tachografów dodatkowej liczby pojazdów (obecnie 1,5 mln pojazdów o DMC powyżej 3,5 tony, a po zmianie dodatkowo 2,3 mln pojazdów o DMC od 2,4 do 3,49 tony), koniecznym staje się zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu bezpieczeństwa tachografów w Polsce i Europie.

Mając na uwadze szczególną dbałość o realizację zadań ustawowych, podjęto decyzję o uruchomieniu projektu, którego celem byłoby stworzenie kompleksowego systemu informatycznego, służącego realizacji usług publicznych i zadań GUM w obszarze tachografów, w środowisku cyfrowym, a następnie przystąpienie do procesu aplikacyjnego w zakresie pozyskania środków na sfinansowanie przedsięwzięcia.

W dniu 28 lutego 2020 r. Centrum Projektów Polska Cyfrowa, jako Instytucja Pośrednicząca dla Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, zakończyła ocenę wniosków o dofinansowanie, złożonych w ramach Rundy V konkursu nr POPC.02.01.00-IP.01-00-013/19, ogłoszonego dla Działania 2.1 „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020. Wśród projektów, które zakwalifikowały się do dofinansowania, znalazł się „System informatyczny służący stworzeniu środowiska cyfrowego dla realizacji usług publicznych i zadań Głównego Urzędu Miar w sprawach tachografów – TRANS-TACHO”. Okres realizacji projektu przewidziano od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 29 czerwca 2023 r. Całkowity koszt projektu to 8 652 739,20 zł, a w tym 15,37 % (1 329 926,02 zł) pochodzi z budżetu państwa, zaś 84,63 % (7 322 813,18 zł) ze środków Unii Europejskiej.

Założenia projektu

W nawiązaniu do przeprowadzonych analiz oraz za potrzebowania, za punkt wyjściowy projektowanego rozwiązania przyjęto już samą nazwę systemu TRANS-TACHO, która w rozwinięciu oznacza jak poniżej.

- **Transparentny** – to przejrzyste procedury realizacji usług publicznych oraz rejestrów publicznych

w zakresie działalności gospodarczej i zawodu regulowanego objętych ustawą o tachografach;

- **Responsywny** – umożliwiający komunikację w ramach realizacji usług publicznych;
- **Adekwatny** – odpowiedni do potrzeb uczestników systemu, w możliwie najszerszy sposób ograniczający obciążenia administracyjne dla podmiotów objętych obszarem regulowanym;
- **Nowoczesny** – zastępujący tradycyjne metody realizacji usług publicznych na rzecz nowoczesnego systemu informatycznego;
- **System TACHOgrafów** – narzędzie obejmujące realizację usług publicznych i innych zadań wspomagających prawidłowe funkcjonowanie systemu tachografów.

Cele projektu

Realizacja projektu przewiduje osiągnięcie poniższych celów.

Cele strategiczne:

- 1) usprawnienie prowadzenia działalności gospodarczej oraz wykonywania zawodu regulowanego w obszarze tachografów przez wprowadzenie elektronicznych usług publicznych A2B i A2C, przyczyniających się do zmniejszenia formalności po stronie interesariuszy,
- 2) wzmocnienie systemu nadzoru nad systemem tachografów poprzez wdrożenie adekwatnych rozwiązań informatycznych, zwiększających bezpieczeństwo transportu drogowego.

W tym miejscu warto podkreślić, że ustanowione powyższe cele strategiczne projektu wpisują się w cele strategiczne w zakresie rozwoju całego kraju:

- 1) Strategia Sprawne Państwo 2020: cel 5 – efektywne świadczenie usług publicznych; Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, cel – udostępnianie wysokiej jakości usług na rzecz obywateli/przedsiębiorców; POPC – rozwój e-usług dla klientów, elektroniczna wymiana dokumentów i informacji; założenia Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa na lata 2019–2022, Kierunek interwencji 5.1.: reorientacja administracji publicznej na usługi zorientowane wokół potrzeb obywatela; cel szczegółowy: zwiększenie jakości oraz zakresu komunikacji pomiędzy obywatelami i innymi interesariuszami a państwem;
- 2) Europa 2020: Europejska agenda cyfrowa; Przyspieszenie innowacji w sektorze publicznym; Zaufanie i bezpieczeństwo; Strategia Rozwoju Kraju 2020: Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo, cel I.1., cel II 2.4. i cel II 5; Czteroletni strategiczny plan działania Głównego Urzędu Miar 2018–2021, cel 8: Efektywny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

system ochrony bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa oraz interesów obywateli.

Cele szczegółowe:

- 1) uruchomienie wysokopoziomowych usług elektronicznych dla klientów Głównego Urzędu Miar, przyczyniających się do zmniejszenia formalności po stronie klienta,
- 2) modernizacja rejestrów publicznych i baz danych (m.in. ewidencji warsztatów i techników), prowadzonych przez Główny Urząd Miar w obszarze tachografów i ich dostępność dla klientów (również na urządzeniach mobilnych),
- 3) wdrożenie nowoczesnych technologii (systemu, oprogramowania i sprzętu komputerowego), wspomagających wykonywanie czynności kontrolnych przez pracowników administracji miar,
- 4) wdrożenie elektronicznej wymiany dokumentów pomiędzy Głównym Urzędem Miar a klientem; zastosowanie elektronicznej formy uwierzytelniania zarówno klientów, jak i jednostek administracji miar w ramach realizacji spraw,
- 5) prowadzenie publicznych rejestrów wymaganych ustawą o tachografach,
- 6) prowadzenie baz danych w zakresie ewidencji podmiotów posiadających zezwolenie na prowadzenie warsztatu, w tym dane techników, informacji o zawieszeniu prowadzenia działalności i podjęciu zawieszonych działalności, informacji o zmianach danych określonych w zezwoleniu, wykazów urządzeń będących na wyposażeniu warsztatów, zmian wyposażenia warsztatów,
- 7) wydawanie decyzji (zezwolenia, certyfikaty techników, certyfikaty podmiotów szkolących, świadectwa

homologacji typu, świadectwa funkcjonalności tachografu lub jego elementów składowych – w tym zmiany, wygaszenia, cofnięcia.

Zakres projektu, jego rezultaty i odbiorcy

Realizowany projekt zmierza do osiągnięcia poniższych rezultatów, świadczących jednocześnie o przyjętym zakresie prac.

Rezultaty bezpośrednie:

- 1) uruchomienie e-usługi certyfikacji technika, która adresowana jest do kandydatów na techników warsztatów,
- 2) uruchomienie e-usługi certyfikacji podmiotu prowadzącego warsztat tachografów, która adresowana jest do podmiotów prowadzących warsztaty,
- 3) uruchomienie e-usługi certyfikacji podmiotu szkolącego, która adresowana jest do podmiotów szkolących techników warsztatów,
- 4) uruchomienie e-usługi certyfikacji tachografu, która adresowana jest do producentów tachografów,
- 5) dokonanie modernizacji rejestrów publicznych i baz danych prowadzonych przez Główny Urząd Miar w obszarze tachografów, zwiększenie ich dostępności i użyteczności.

Rezultaty długofalowe:

- 1) poprawa jakości życia mieszkańców Polski poprzez inwestycje w infrastrukturę, usługi elektroniczne oraz ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej,
- 2) zwiększenie liczby usług elektronicznych o stale rozbudowywanych funkcjonalnościach, pozwalających klientom Głównego Urzędu Miar na sprawne załatwianie spraw administracyjnych,

- 3) zwiększenie wygody obywateli i przedsiębiorców w kontaktach z urzędem dzięki e-usługom i możliwości sprawdzania statusu sprawy czy składania wyjaśnień związanych z usługami oferowanymi przez Główny Urząd Miar,
- 4) skrócenie czasu realizacji poszczególnych spraw,
- 5) zminimalizowanie obciążeń administracji,
- 6) bieżący dostęp do uaktualnianych informacji na temat zakresu usług świadczonych przez Główny Urząd Miar,
- 7) podniesienie skuteczności kontroli przez uprawnione służby poprzez dostęp do aktualnych danych.

Odbiorcami projektowanych usług, uruchomionych w ramach systemu, będą:

- 1) klienci (osoby fizyczne, podmiot wydający karty do tachografów cyfrowych, podmioty prowadzące warsztaty, technicy, podmioty szkolące techników, producenci tachografów, przewoźnicy drogowi, kierowcy wykonujący przewozy drogowe),
- 2) pracownicy administracji miar,
- 3) pracownicy służb kontrolnych (Inspekcja Transportu Drogowego, Krajowa Administracja Skarbowa, Policja, Państwowa Inspekcja Pracy, Straż Graniczna, Służba Celna),
- 4) służby kontrolne UE.

Weronika Biaduń

Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Od 2011 r. zawodowo związana z Głównym Inspektoratem Transportu Drogowego. Obecnie pełni funkcję Zastępcy Dyrektora w Biurze Nadzoru Inspekcyjnego. Od maja 2020 r. zatrudniona również w Głównym Urzędzie Miar na stanowisku eksperta do spraw analizy biznesowej i dokumentacji projektowej w projekcie „Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar”, a od listopada 2020 r. także jako Kierownik Projektu „System informatyczny służący stworzeniu środowiska cyfrowego dla realizacji usług publicznych i zadań Głównego Urzędu Miar w sprawach tachografów – TRANS-TACHO”.

Michał Kolczyński

Absolwent Akademii im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusku. Zatrudniony w Głównym Urzędzie Miar od 2004 r. Od 2017 roku pełni funkcję Naczelnika Wydziału Nadzoru, do którego zadań należy m.in. realizacja zadań nadzorczych z zakresu ustaw: Prawo o miarach, o towarach paczkowanych, Prawo probiercze, o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz o tachografach.

Podsumowanie

Realizacja projektu jest jednym z elementów budowy infrastruktury teleinformatycznej w Głównym Urzędzie Miar, obejmującej wdrożenie czterech e-usług wraz z mechanizmami służącymi prowadzeniu spraw administracyjnych. Dzięki temu możliwa będzie pełna komunikacja pomiędzy urzędem a obywatelem za pośrednictwem dedykowanego oprogramowania oraz wymiana danych pomiędzy różnymi zainteresowanymi instytucjami, w tym w pełni elektroniczne prowadzenie rejestrów państwowych wymaganych przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

Ponadto, w celu bieżącego informowania o stanie realizacji projektu, jak i monitorowania potrzeb odbiorców usługi, uruchomiono stronę internetową projektu (<https://gum.gov.pl/pl/projekty-eu/trans-tacho/3633>, TRANS-TACHO.html) oraz dedykowany adres poczty elektronicznej: transtacho@gum.gov.pl, za pośrednictwem której można się podzielić swoimi uwagami i spostrzeżeniami w zakresie tworzonego rozwiązania.

Karol Markiewicz

Naczelnik Wydziału Działalności Regulowanej w Biurze Certyfikacji, odpowiedzialny za sprawy zezwoleń w zakresie tachografów, certyfikatów techników warsztatu tachografów, a także upoważnień do legalizacji i punktów legalizacyjnych

Anita Radwańska

Ukończyła Uniwersytet Warszawski. Pracuje w Głównym Urzędzie Miar od 2019 r. Zajmuje się upraszczaniem komunikatów dla klientów. Inne zadania autorki to usprawnianie procesów w zakresie działania swojej komórki.